

Tori Vallavolikogu 02.2021 määruse „Tori valla noortevolikogu moodustamine ja
põhimäärus“

Muudatusettepanekud eelnõu seletuskirja juurde
Lisa

Ettepaneku tegija	Ettepanek	Kommentaar
1. Are Kooli 9.klassi noored 2. Are Kooli õpilasesinduse liikmed 3. Are Avatud Noortekeskus	Tori valla noortevolikogu liikmete vanus on 14-21 eluaastat . Põhjendus: selles vanuses noored oskavad ja tahavad rohkem kaasa rääkida just nooremat sihtgruppi puudutavates teemades, kes on rohkem seotud koolidega, noortekeskustega ja Tori valla eluga.	Arvestatud
4. Sauga ANK Projekti „Brave New YOU Reloaded“ noorte meeskond	Lähtuvalt ANK-s käivate noorte vanusest ja noorteaktiiviga toimunud aruteludest teeme ettepaneku muuta § 4. punkt 1 kandideerimis- ja hääletamisõigus vanus võiks olla 14-21 aastat . Leiame, et 22-26 aastased noortel on võimalus osaleda Tori Vallavolikogu valimistel ning vanuse vahe 14 aastastega jääb liiga suureks.	Arvestatud
5. Sindi Avatud Noortekeskuse meeskond	Sindi Avatud Noortekeskuse meeskond teeb ettepaneku muuta uues Tori valla Noortevolikogu moodustamise põhimääruses osalevate noorte vanusepiiri kuni 21 eluaastani . Oleme seisukohal, et	Arvestatud
6. Tori Põhikooli õpilasesindus	7.-9. klassi õpilased said aru noortevolikogu tähendusest ja moodustamise korrast, aga küsimusi ja otseseid ettepanekuid nad esitada ei suutnud. Lisaks arvasid nad, et on juba niigi nii hõivatud, et nad ei tea, kas nad soovivad edaspidi noortevolikogu töös osaleda.	

	Kiita dokument „Tori valla noortevolikogu moodustamine ja põhimäärus“ heaks.	
7. Tori Põhikooli Õpilasesindus	5.-6. klassi õpilased, kes ise ei saa olla noortevolikogu liikmed, ei osanud eriti arvamust avaldada. Neile tundus, et teema jääb neile kaugeks. Kiita dokument „Tori valla noortevolikogu moodustamine ja põhimäärus“ heaks.	
8. Sindi Gümnaasiumi Õpilasesindus	Võimalusel suurendada otsustusprotsessides osalevate noorte arvu.	Mittearvestatud Peame arvestama, et noortevolikogu esimees on noor inimene, kes peab toime tulema kõikide noortevolikogu liikmete juhtimisega. Kaasamine peab olema noorele lihtne ja mõistetav ning vajalikud tegevused ei tohiks käia üle jõu.
9. Sindi Gümnaasiumi Õpilasesindus	Sõnastada ümber § 2 lõige 5 „Noortevolikogu ettepanekud on Tori Vallavolikogule ja Tori Vallavalitsusele soovituslikud“ kui see on nii kirja pandud, siis ei teki tahtmist üldse ettepanekuid teha (noorte seisukoht). Pigem võiks olla, et võetakse võimaluse piires arvesse vms.	Mittearvestatud Kohaliku omavalitsuse ülesandeks on antud korraldada vallas noorsootöö. Vallavolikogu ja vallavalitsuse pädevuses on otsuste tegemine, kuid sealjuures kuulatakse ära laekunud ettepanekud.
10. Sindi Gümnaasiumi Õpilasesindus	Kandideerimis ja hääletamisõigus võiks olla ka noorematel kui 14	Mittearvestatud Kaasamine peab olema noorele lihtne ja mõistetav. Vajalikud tegevused ei tohiks käia üle jõu. Noorematel võib olla ka suurem trenni, koolikoormus ja oskus aega planeerida pole nii jõukohane. Osalemine peab põhinema eelkõige osalejate võimetal (olema jõukohane), väljakutsed (tekitama noores huvi, rahuldama eneseteostus- ja saavutusvajadusi. Noorematel võimalik seisukohti koondada õpilasesinduste kaudu.
11. Sindi Gümnaasiumi Õpilasesindus	Lükata valimised sügisesse, et suudaksime korraldada teavitustöö teha meie kooli noorte osas.	Mittearvestatud Soovime valimised korraldada kevadel, et suveperioodil saaksime valitud liikmetele pakkuda koolitusi ning viia kokku toimiva noortevolikoguga. Lisaks

		toimuvad sügisel kohaliku omavalitsuse volikogu valimised ja sellisel juhul saaksid noortevolikogu liikmed juba aktiivselt hakata oma tegevust korraldama üheskoos volikoguga korraldama.
12. Tori noortevolikogu algatusgrupp	lisada eelnõu määrusesse punkt, mis sätestab Tori noortevolikogu algatusgrupi asutajaliikmete määramist automaatselt Tori noortevolikogu liikmeteks ning ülejäänud kohad täita valimiste teel.	Mittearvestatud Vastavalt Noorsootöö seaduse § 9, lõige 2-le: noortevolikogu valitakse valla või linna noorte poolt demokraatlikul teel valla- või linnavolikogu kehtestatud korras.
13. Tori noortevolikogu algatusgrupp	lisada eelnõu määrusesse punkt, mis sätestab valimisvalvurite kaasamise võimalust kohaliku omavalitsuse valimiskomisjoni töösse.	Mittearvestatud Peame piisavaks ja pädevaks moodustatavat valimiskomisjoni. Valimisvalvurid olid vajalikud, et KOV valimistel hoida koolid poliitiliselt neutraalsed. 2017 kevadel Eesti Noorteühenduste Liidu algatusel sündinud projekt „Noored valimisvalvurid“ kaasas noori üle Eesti, koolitades neist oma ala asjatundjad, et nad oleksid abiks Eesti demokraatliku riigijuhtimise läbiviimisel. Projekti raames kaasati noori vanuses 16-19 looma põhimõtteid, millega hoida kooli valimiste ajal poliitiliselt neutraalne. Projekt algatati seepärast, et 2017 aasta KOV valimistel said esmakordselt hääle anda 16 aastased noored.
14. Tori noortevolikogu algatusgrupp	lisada eelnõu määrusesse punkt, mis sätestab ametlike valimisvaatlejate kaasamise võimalust kõikidel valimistoimingutel, sealhulgas hääletamise käigus ning hääletamis- ja valimistulemuste kindlakstegemisel.	Mittearvestatud Ettepanek on vastuolus KOVVS-ga, millega on valimiste vaatleja tegevus reguleeritud.
15. Tori noortevolikogu algatusgrupp	lisada eelnõu määrusesse punkt, mis sätestab Tori noortevolikogu juhtkonna järgmiselt: Tori noortevolikogu tööd korraldab juhatus, kuhu kuuluvad esimees ja kuni kaks aseesimeest.	Mittearvestatud Tori valla noortevolikogu liikmeid on kokku 11, ei pea otstarbekaks eraldi juhatuse moodustamist. Noortevolikogu on demokraatlik esinduskogu, kes võtab otsused

		vastu lihthäälte enamusega. Noortevolikogu struktuur on sarnane vallavolikogule.
16. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla noortevolikogu põhimäärus § 2 lg 1 “Noortevolikogu on Tori Vallavolikogu (edaspidi vallavolikogu) juures tegutsev Tori valla noorte huve esindav 11 - liikmeline esinduskogu.” ETTEPANEEK: sätestada liikmete esinduskogu arvaks 9-23 liiget.	Mittearvestatud Peame piisavaks 11 liikmelist noortevolikogu, mis on arvuliselt pool vallavolikogu liikmete arvust.
17. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla noortevolikogu põhimäärus § 3 lg 2 p 3 “osalemine vallavolikogu istungitel ja vallavolikogu komisjonide koosolekutel välja arvatud juhtudel kui küsimuse arutelu on kuulutanud kinniseks” ETTEPANEEK: jätta välja võimalus kuulutada vallavolikogu istungitel ja vallavolikogu komisjonide koosolekutel küsimuste arutelu kinniseks, kui küsimuste arutelu puudutab noori.	Mittearvestatud Vastuolu KOKS-ga ja valla põhimäärusega. Volikogu istungi kinniseks kuulutamine toimub vastavalt Tori Vallavolikogu 26.04.2018 määrusele nr 17 Tori valla põhimääruse § 29 lg 4. (4) Volikogu istungid on avalikud. Volikogu istungi küsimuse arutelu on kinnine, kui küsimust puudutavate andmete avalikustamine on seadusega keelatud või piiratud. Muul juhul võib volikogu kuulutada istungi küsimuse arutelu osas kinniseks, kui selle poolt hääletab vähemalt kaks korda enam volikogu liikmeid kui vastu.
18. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla noortevolikogu põhimäärus § 4 lg 1 “Kandideerimis- ja hääletamisõigus on 14-26 aastasel noorel, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Tori vald.” ETTEPANEEK: muuta eelnõu määruse sätte sõnastust järgmiselt: Kandideerimisõigus on 13-26 aastasel noorel, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Tori vald ja/ või kes õpib valla õppeasutuses või töötab Tori valla territooriumil. Valimisõigus on 7-26 aastasel noorel, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Tori vald	Mittearvestatud Tori valla noor on noor, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Tori vald. Valida saavad ainult rahvastikuregistri andmetel Tori vallas elavad isikud, Tori vallavalitsusel puudub ligipääs ja õigus kasutada teiste omavalitsuste isikute andmeid (pole õigust saada valijate nimekirju ega võimalust elektrooniliseks kontrolliks).

	ja/ või kes õpib valla õppeasutuses või töötab Tori valla territooriumil.	
19. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla Noortevolikogu põhimäärus § 4 lg 4 “Kui mitu kandidaati saavad sama arvu hääli, korraldab valimiskomisjon noortevolikogu liikme määramiseks avaliku liisuheitmise.” ETTEPANEK: vastav säte määruse eelnõust eemaldada.	Mittearvestatud
20. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla noortevolikogu põhimäärus § 4 lg 6 “Kui valituks osutub 5 või vähem kandidaati, korraldatakse uued valimised. ” ARVAMUS: antud säte ei ole eesmärgipärane. ETTEPANEK: vastav säte määruse eelnõust eemaldada.	Mittearvestatud Kui valituks osutub 5 või vähem kandidaati ei ole see piisav arv, kes esindaksid noorte huve. Tori valla noortevolikogu esimesed valimised seisavad alles ees.
21. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla noortevolikogu põhimääruse § 7 lg 2 “Sedelhääletuse korral väljastab valimiskomisjon noortele hääletussedelid. Elektrooniline küsitlus toimub veebikeskkonnas.” ARVAMUS: Antud eelnõu säte on arusaamatu. ETTEPANEK: kasutada elektroonilisel hääletamisel Vabariigi Valimiskomisjoni kehtestatud elektroonilise hääle andmise põhimõtteid ja vormi.	Mittearvestatud Valimised saavad toimuda nii sedelhääletusena kui elektroonilise hääletusena, olulised on mõlemad variandid, sest kõigil ei pruugi olla võimalust elektrooniliselt hääletada (puudub ID kaart. Sama süsteemi, mida kasutatakse Riigikogu ka KOV valimiste puhul, Tori valla noortevolikogu puhul arusaadavatel põhjustel kasutada ei saa. Kuid neid põhimõtteid me kindlasti kasutame elektroonilisel hääletusel: valija hääletab ise, saab oma häält muuta, kehtima jääb viimasena antud hääl.
22. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla noortevolikogu põhimäärus § 9 lg 11 “Noortevolikogu koosolekud protokollitakse, edastatakse vallavalitsusele.” ETTEPANEK: muuta eelnõu määruse sätte sõnastust “Noortevolikogu koosolekud protokollitakse.”	Mittearvestatud Hea tava kohaselt on vallavolikogu, vallavolikogu komisjonide ja vallavalitsuse protokollid kättesaadavad kodanikele valla veebilehel ning sama põhimõte peab rakenduma ka noortevolikogu protokollidega.
23. Tori noortevolikogu algatusgrupp	Tori valla noortevolikogu põhimääruse § 10 lg 3 “Noortevolikogu eelarve käsutamine toimub	Mittearvestatud Valla eelarvele on kehtestatud menetlemise protsess ning kuna noortevolikogu eelarve on vallaeelarve osa siis sellest

	<p>noortevolikogu otsuse alusel, mis on kooskõlastatud eelnevalt vallavalitsusega.”</p> <p>ETTEPANEK: muuta eelnõu määruse sätte sõnastust järgmiselt: “Noortevolikogu eelarve käsutamine toimub noortevolikogu otsuse alusel. Noortevolikogu juhtkond annab kord aastas või vallavolikogu esimesel nõudmisel aru noortevolikogu eelarve käsutamisest.”</p>	<p>tulenevalt kehtivad samad põhimõtted.</p>
<p>24. Tori noortevolikogu algatusgrupp</p>	<p>Tori valla noortevolikogu põhimääruse § 12 lg 1 p 4 “kaasata oma tegevusse spetsialiste, korraldada küsitlusi ja tellida ekspertiise kooskõlastades vajaduse vallavolikogu või vallavalitsusega.”</p> <p>ETTEPANEK: muuta eelnõu sätte sõnastust järgmiselt: “ Kaasata oma tegevusse spetsialiste, korraldada küsitlusi ja tellida ekspertiise.”</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Kuna tegevused on seotud valla eelarves olevate vahendite kasutamisega, siis kooskõlastamine on oluline. Lisaks peab tegevuste kavandamisel lähtuma Tori valla hanke korrast.</p>